



Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.209/2026/4.
A felperes:	felperes (cím1)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (cím2, eljáró kamarai jogtanácsos: dr. Tordai Gábor)
Az alperes:	vármegyei Rendőr-főkapitányság (cím3)
Az alperes képviselője:	dr. Petrik-Somogyi Helga kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közszolgálati jogviszonyból eredő kötelezettség teljesítésére kötelezés iránt indított közigazgatási per
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (14. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Szegedi Törvényszék 12.K.701.000/2025/12. számú ítélete

Ítélet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek 35.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagjaként 2007. augusztus 1. napjától a helységi Rendőrkapitányság osztályi alosztályán (a továbbiakban: alosztály) fogdافلügyelő beosztásban teljesített szolgálatot. Az alosztályon 2019. óta kizárólag a cím4 szám alatti

épületében kialakított fogdához, annak szolgálati feladataihoz kötött és rendszeresített beosztások léteznek; a kísérőőri állomány szervezeti intézkedéssel, átszervezéssel, állománytábla-módosítással (szám1 iktatószámon) 2018. december 14. napján felszámolásra került.

[2] A fogda 2025. február 24. napján, a Rendőrkapitányság állandó és ideiglenes elhelyezéséhez szükséges intézkedésekről szóló 1289/2024. (IX.19.) Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) alapján kiürítésre került; melynek következtében az alosztály állományába rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatkörök bizonytalan időre ténylegesen megszűntek, azonban a rendőrkapitányság állománytáblázatának módosítására és az átszervezésre vonatkozó munkajogi rendelkezések alkalmazására nem került sor. A szolgálati feladatokban bekövetkezett változásokkal összefüggésben a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 101. § (1) bekezdése alapján munkaköri leírás-kiegészítés készült, amelyben az alperes a felperes részére a kísérőőri beosztás feladatainak ellátását írta elő, továbbá az évi rendes szabadsága időarányos részének igénybevételére kötelezte. A felperes a munkaköri leírás-kiegészítést nem írta alá. Az alperes a 2025. március 19. napjától 2025. július 18. napjáig terjedő időszakra a felperest a vármegyei2 Rendőrfőkapitányság helység2Rendőrkapitányság szolgálati helyre, fogdaőri feladatok ellátása céljából átrendelte.

[3] A felperes szolgálati panaszt terjesztett elő, melyben a Hszt. 2. § 5. pontja, valamint a 86. § (1) bekezdés d) pontja alapján azt kifogásolta, hogy az alperes a fogda bezárását követően nem az átszervezésre irányadó szabályok szerint járt el. Az alperes a szolgálati panaszt elutasította; indokai szerint a továbbiakban a rendőrkapitányság új épületében új rendőrségi fogda is kialakításra kerül, ezért az alosztály és az ott rendszeresített szolgálati beosztások további fenntartása szükséges. Hangsúlyozta, hogy a rendőrkapitányság állománytáblázatának módosítására nem került sor, így átszervezés sem valósult meg.

A kereset és a védírat

[4] A felperes keresetében az alperest a Hszt. 2. § 5. pontja, 86. § (1) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése szerinti átszervezéssel összefüggő, a közszolgálati jogviszonyát érintő személyzeti-munkaügyi eljárás lefolytatására, intézkedések megtételére kérte kötelezni. Hivatkozása szerint 2025. február 24. napja óta olyan szolgálati beosztásba van kinevezve, amely ténylegesen megszűnt, mivel a fogda nem működik, ezért az annak működését biztosító alosztály és a hozzá tartozó beosztások tartalmilag kiüresedtek. Az alperes ideiglenes állapotra való hivatkozása alaptalannak tekinthető; magatartásával jogbizonytalanságot jelentő helyzetet teremtett, az alapvető munkajogi előírásokat, valamint a jóhiszemű, rendeltetésszerű joggyakorlás alapjogi követelményét is megsértette. A fogdafelügyelői és kísérőőri beosztások a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 2. számú melléklet 3. pontjában található táblázatának tartalma alapján az alperes (helyi szerv) állományában

egymástól elkülönülnek, eltérő feladatkört feltételeznek. Az alperes a szolgálati panaszt elutasító határozatában tévesen hivatkozott a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra is, mivel a kinevezése és munkaköri leírása szerinti szolgálati feladatokat objektíve nem tudja ellátni. Kifogásolta, hogy az alperes a kinevezésénél alacsonyabb besorolású és díjazású beosztásban kívánja foglalkoztatni. Álláspontja szerint az alperes azzal, hogy 2025. február 24. napja óta nem tette meg a Hszt. 2. § 5. pont szerinti átszervezéssel összefüggő intézkedéseket, a Hszt. 3. § és 4. §-ai szerinti joggal való visszaélést valósít meg.

[5] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint a kereset szerinti munkáltatói intézkedések előfeltétele, hogy átszervezésre kerüljön sor, arról pedig a Hszt. 2. § 5. pontja alapján kizárólag az állománytáblázat módosításával járó szervezési intézkedés esetén lehet beszélni. Átszervezés hiányában a Hszt. 86. § (5) bekezdés b) pontjában foglaltak alkalmazására nincs lehetőség; a fogda bezárását követően az állománytáblázat módosítására – a fennálló állapot ideiglenes jellege, valamint az alosztályon rendszeresített beosztások szükségessége miatt – nem került sor. A felperes megalapozatlanul állította, hogy a kinevezése szerinti szolgálati beosztás fix szolgálatteljesítési helyet követel meg. A Hszt. 2. § 31. pontja alapján „szolgálatteljesítési hely: a rendvédelmi szerv szervezeti egységének székhelye vagy telephelye szerinti közigazgatási terület; (...)”, melyből az következik, hogy a szolgálatteljesítési hely helyesen igazítható a rendőrkapitányság illetékességi területéhez. A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 75. §-a alapján a fogdaőr a fogvatartott személyt őrizheti őrzött szálláson, kijelölt őrhelyen, illetve egy meghatározott mozgási körzetben is, mely feladatok korábban sem voltak a szegedi fogda konkrét, épületre pontosan meghatározott helyéhez kötve. A felperes esetében a munkaköri leírás szolgálatteljesítés helyként a rendőrkapitányság cím4 címe mellett az illetékességi területet is meghatározza, ami nem korlátozódik erre az objektumra. Az állománytáblázat szerint az alosztály továbbra is létezik, a betöltött szolgálati beosztások nem szűntek meg, azok besorolása, a hozzárendelt képesítési, képzettségi, végzettségi követelmények nem változtak meg. Az „őrszolgálat” és a „fogdaőr” Szolgálati Szabályzat 72. § (1) bekezdése, illetve 75. §-a szerinti meghatározását idézve kifejtette, hogy a fogvatartással kapcsolatos, az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervre háruló feladatok végrehajtására intézkedni kell; az illetékességi területen működtetett fogda végleges jelleggel nem zárható be. Ezt támasztja alá a Rendőrség szerveiről és a Rendőrség szerveinek feladat- és hatásköréről szóló 329/2007. (XII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 12. § (2) bekezdés c) pontja is, amely kimondja, hogy a rendőrkapitányság rendészeti feladatkörében végzi az előállítottak és a rendőrségi fogdában fogvatartottak őrzését, kísérését. A fennálló helyzet ideiglenességéből az következik, hogy az alosztály fenntartása, működtetése szükséges. A Hszt. 2. § 5. pontjában, az átszervezés fogalmának meghatározásában megjelölt esetkörök – a szolgálati beosztás megszűnése, a szolgálatteljesítési hely megváltozása, a szolgálati beosztás lényeges tartalmának megváltozása – egyike sem áll fenn.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest a Hszt. 2. § 5. pontja, 86. § (1) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése szerinti átszervezéssel összefüggő, a felperes közszolgálati

jogviszonyát érintő személyzeti-munkaügyi eljárás lefolytatására, intézkedések megtételére vonatkozó kötelezettsége 15 napon belüli teljesítésére; valamint 112.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Indokolása szerint a felek között nem vitás, hogy a fogda működése az annak helyet adó épület veszélyessége miatt a rendészeti rendőr-főkapitány helyettes döntése alapján megszűnt, egyidejűleg másik két vármegyei rendőr-főkapitányság került kijelölésre a fogvatartottak őrzésére. Jelenleg teljesen bizonytalan, hogy a rendőrkapitányság illetékességi területén mikor és hol létesül rendőrségi fogda, az alperes nem is hivatkozott arra, hogy a 2025. február 24. napját követő időszakban fogvatartottak őrzésére bármilyen objektumban sor került volna. Az alperesi állásponttal szemben a Korm. r. 12. § (2) bekezdés c) pontjából, miszerint az előállítottak és a rendőrségi fogdában fogvatartottak őrzése, kísérése valóban a rendőrkapitányság rendészeti feladatkörébe tartozik, nem következik, hogy ez a feladat ne lenne másik vármegyei rendőrkapitányság útján ellátható, mint ahogy az jelen esetben is történik. Annak jogszerűségét, hogy meddig látható el a feladat más rendőrkapitányság illetékességi területén, de a saját állomány útján, a Hszt. átrendelésről szóló 60. § időben behatárolja, márpedig a fogda bezárásakor is ismertnek kellett lennie annak, hogy a fogvatartottnak a rendőrkapitányság illetékességi területén történő őrzésére ennél jóval hosszabb ideig nem lesz szükség.

[7] A Szolgálati Szabályzat egyértelműen elkülöníti egymástól a fogdaőr és a kísérőőri feladatokat, a fogvatartottak őrzéséhez és kíséréséhez külön-külön beosztásokat rendszeresít. A felperes fogdafelügyelő, a munkaköri leírása fogdaőri feladatkörbe tartozó, valamint a fogdaőrök munkáját irányító, szervező feladatok végzésére szól a fogdán, mint őrhelyen. Annak megszűnését követően ezek a feladatok nemcsak ott, hanem helységi illetékességi területén is szükségtelemmé váltak. A felperesi beosztáshoz tartozó feladatkörök megszűnésével a beosztás kiüresedett, amin az sem változtat, hogy ezekre a feladatokra jövőbeni bizonytalan időpontban ismét szükség lehet. A munkaköri leírás kiegészítésével az alperes a felperes megszűnt munkakörét egy más munkakörhöz rendelt feladatkörre cserélte. Ez az intézkedés leginkább a Hszt. 61. §-a szerinti ideiglenes átrendelésnek feleltethető meg, amelyre a Hszt. csak korlátozott ideig ad lehetőséget. A Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja nem hatalmazza fel az alperest arra, hogy a felperest bizonytalan ideig a végzettségének, képzettségének megfelelő, más beosztásban foglalkoztassa. A hivatásos állomány tagjának a beosztásához igazodóan kell meghatározni a ténylegesen végzendő feladatait, és ez nem fedhet le több másik beosztást, ugyanis azzal a besorolásra és az illetményre vonatkozó szabályozás kiüresedne. Jelen esetben az alperes a felperesnek fogdafelügyelői feladatokat bizonytalan ideig nem tud biztosítani.

[8] Az alperes érvelése téves (fordított) logikán alapul: nem az átszervezés „papíron” is megvalósuló, azaz az állománytáblázat módosításával is járó hiánya határozza meg az állomány által az átmeneti időszakban ellátható feladatokat, hanem éppen fordítva: az adott beosztáshoz tartozó feladatok, illetve a szolgálati hely módosítására általánosan vonatkozó szabályok határozzák meg azt, hogy mikor szükséges a személyi állomány létszámának vagy összetételének, azaz az állománytáblázatban a szolgálati beosztásoknak a módosítása. Jelen esetben attól az időponttól vált szükségessé az állománytáblázat módosítása, amikortól az alperes a felperes foglalkoztatását olyan munkakörben, amelyre az átmeneti időben ténylegesen is szüksége volt, egyoldalú munkáltatói intézkedéssel már nem tudta megoldani, azaz az állománytáblázatban szereplő beosztások feleslegessé váltak – illetve, ahogyan azt a munkaköri leírás kiegészítése tanúsítja – más beosztások váltak szükségessé. Ennek a

szükséges változtatásnak az elmaradása nem eshet a felperes terhére. A felperes esetében nem változó szolgálatteljesítési hely volt megállapítva, esetében tehát a Hszt. 2. § 31. pontja alapján szolgálatteljesítési helynek a rendvédelmi szerv szervezeti egységének székhelye vagy telephelye szerinti közigazgatási terület minősül. Önmagában a fogda bezárásának ténye nem vonta magával azt, hogy a felperest a szolgálatteljesítési helyétől eltérő helyen lehessen foglalkoztatni.

[9] Az alperes azzal, hogy az állománytáblázat szükséges módosításának hiányára hivatkozva nem végezte el a Hszt. 2. § 5) pontja esetére irányadó munkáltatói intézkedéseket, jogellenesen fosztotta meg a felperest attól, hogy éljen a Hszt. 86. § (1) b) pontja szerinti felmentés lehetőségével.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[10] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával elsődlegesen a kereset elutasítását; másodlagosan a perköltség mértékét 35.000 forintra történő mérséklését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Hszt. 2. § 5. pontjának téves értelmezésével okszerűtlen következtetéseket vont le, ezáltal jogszabálysértő ítéletet hozott. Téves jogértelmezés, hogy a felperes perköltségét – az indokolását, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdésében és 4. § (1) bekezdésében foglaltakat figyelmen kívül hagyva – az általa felszámítottal azonos összegben állapította meg. Nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, ezáltal a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(5) bekezdéseiben, a Kp. 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltakat, valamint a Kp. 78. § (2) bekezdésében foglaltakat megsértette. A fogda elhelyezésére szolgáló épület kiürítése és ezáltal annak ideiglenes megszűnése nem minősülhet átszervezésnek, mivel arról a Hszt. 2. § 5. pontja alapján kizárólag állománytáblázat módosításával járó szervezési intézkedés esetén lehet szó. Ebből következik, hogy az állománytáblázat módosítása nélkül nincs átszervezés, átszervezés hiányában a Hszt. 86. § (5) bekezdés b) pontjában foglaltak alkalmazására nincs lehetőség. A rendőrkapitányság korábbi épületének kiürítésével maga a szervezet nem szűnt meg, a rendőrkapitányság és annak állandó feladatai megmaradtak. Téves az elsőfokú bíróság következtetése, miszerint a fogda bezárását követően új fogda létesítésére akár több évvel, de mindenképpen hosszabb idővel később kerülhet csak sor; mindez csak feltételezés. A törvényszék másik tanácsa az egyező tárgyban hozott 14.K.700.938/2025/16. számú ítéletében megállapította, hogy az alosztály működik, a beosztások nem szűntek meg, azok lényeges tartalma változatlan. Az Országos Rendőr-főkapitányság Rendészeti Főigazgatóság vezetőjének szám2 számú átirata, valamint a Korm. határozatban foglaltak alátámasztották a helyzet ideiglenességének tényét; azaz kizárólag az épület került kiürítésre, a fogda mint jogintézmény nem szűnt meg. A Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja alapján a hivatásos állomány tagja a szolgálat ellátásával összefüggésben köteles a szolgálati beosztásából eredő, valamint – a rendes szolgálatteljesítési idején belül külön ellentételezés nélkül – a szolgálati beosztásához nem tartozó, a végzettsége, képzettsége alapján részére a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén belül meghatározott szolgálati feladatait a törvényes

előírásoknak, a parancsoknak és intézkedéseknek megfelelően – szükség esetén a veszély vállalásával –, az elvárható szakértelemmel és gondossággal, pártatlanul és igazságosan végrehajtani.

[11] A felperesnek megítélt elsőfokú perköltség mérséklése kapcsán a ténylegesen elvégzett jogtanácsosi tevékenység és a munkadíj aránytalansága áll fenn, mely nyilatkozatát a per folyamán végig fenntartotta. E tárgykörben a jogszabályi háttér csaknéhány rendelkezés, bírói gyakorlat nincs, így a háttéranyag áttanulmányozására, felkutatására sem kellett több órát fordítani. Az elsőfokú bíróság előtt összesen 7 felperes esetében ugyanilyen tárgyú és tartalmú per van folyamatban, melyek mindegyikénél ugyanaz a jogi képviselő jár el, a beadványok teljes mértékben megegyeznek.

[12] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta, az irányadó jogszabályokat helyesen értelmezte és alkalmazta, döntése a jogalkotó céljával, a foglalkoztatási jogviszony alapvető követelményeivel megegyező. Mindezt a törvényszék azonos tárgykörben hozott 8.K.700.937/2025/29. és 6.K.700.935/2025/18. számú ítéletei is megerősítik. Az átszervezés során az állománytáblázat módosítása a munkáltató feladat- és érdekkörébe tartozó eljárás, abba a hivatásos állomány tagjainak beleszólása, eljárási lehetősége nincsen, így annak alperes általi elmulasztása a terhére nem értékelhető körülmény, az a jogos igényét nem befolyásolja. Az állománytáblázatnak valóban, tényszerűen kell tartalmaznia a szolgálati beosztásokat (munkaköröket), hiszen szakmai indokok alapján felmérten meghatározásra került, hogy az adott szervezeti egységnél a terület méretét, lakosságszámát, bűnözési frekvenciáját alapul véve, az adott hivatásos munkakörökből melyikre és milyen számban van szükség a rendőrségi munka ellátásához. Az állománytáblázat lényege a beosztások (munkakörök) és azok számának meghatározása, ami teljesen független az alosztály elnevezésétől, különösen, hogy az alosztály kizárólag a fogdához kötött, ahhoz kapcsolódó beosztásokból áll, az alosztály munkatársai kísérőőri feladatokat nem láttak el, ilyen beosztás már egy ideje nem létezett. Téves az alperes azon hivatkozása, miszerint a fogda mint jogintézmény nem szűnt meg. A szolgálati panasza, annak felterjesztése, majd a panasz elutasítása, a keresetlevél benyújtása, az ítélethozatal időpontja (2026. április 13.) alapján az látható, hogy ugyan az alperes a fogda 2025. február 24-ei bezárását ideiglenesnek tekintheti, de a Hszt. 60-61.§-ai által biztosított maximum 4 hónapos időtartam után jogszerű foglalkoztatása a fenti keretek között kizárt. Az alperes tévesen értelmezi az átszervezés fogalmi elemeként a véglegességet, hiszen ez egyrészt a jogszabályi fogalomban nem szerepel, másrészt a jogszerű foglalkoztatás ilyen hosszú „ideiglenesség” esetén nem biztosítható, harmadrészt pedig a beosztás lényeges tartalmának változása időbeni kötöttségek nélkül önmagában vizsgálendő. Megállapítható, hogy a több mint 1 éve fennálló, de még az alperes szerint is bizonytalan ideig tartó állapot a Hszt. rendszerében sem minősül ideiglenesnek; a törvényes foglalkoztatása az alperes intézkedését igényelte volna.

[13] A másodlagos fellebbezési kérelemre reagálva kifejtette, hogy a képviselet tekintetében az érvényesített perköltség munkadíjra vonatkozó összegét és az annak alapját képező jogi tevékenységét, valamint annak munkaidejét tételesen kimutatta. Az eljárást megelőző és a peres eljárásban tárgyaláson kívül kifejtett írásos tevékenység időigényének meghatározásakor a több azonos tárgykörű perben történő képviselet figyelembe lett véve, így az egyes beadványokhoz a jogszabályi környezet felmérési, értelmezési, elkészítési, benyújtási idejének mérsékeltebb meghatározása ennek alapján is történt. A bírói gyakorlat hiánya a képviseleti munkát inkább nehezítette. A több beadvány elkészítése (köztük egy

keresetlevéllel), a felperessel történő többszöri egyeztetések, az alperesi beadványok átolvasása, értelmezése, az azokra írásban történő reagálás munkamennyisége és jogi felelőssége alapján 8 óra munkavégzés és így 112.000 forint perköltség sokkal inkább az alperesre nézve méltányos, különösen, hogy igazolt tevékenység alapján óradíjában jogszabályban kógensen meghatározott.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[14] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[15] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet Kp. 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest a Hszt. 2. § 5. pontja, a Hszt. 86. § (1) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése szerinti átszervezéssel összefüggő, a felperes közszolgálati jogviszonyát érintő személyzeti-munkaügyi eljárás lefolytatására, intézkedések megtételére. Döntésének helytálló indokaival a másodfokú bíróság egyetértett; a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra mutat rá.

[16] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének elmulasztására csak általánosságban, konkrétumok megjelölése nélkül hivatkozott. Mindezzel összefüggésben a másodfokú bíróság eljárási szabálysértést nem állapított meg, mivel a törvényszék a jogvita lényegét képező jogkérdés megítélésével kapcsolatos álláspontját kellő mértékben kifejtette. Mint ahogyan az Alkotmánybíróság rámutatott, az indokolási kötelezettség része az Alaptörvény XXVIII. cikkében meghatározott tisztességes eljárás alkotmányos követelményének, amely a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik azonban a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd például: 3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89], 3343/2024. (IX.23.) AB határozat, Indokolás [28]}. Az indokolt bírói döntéshez való jog azt a kötelezettséget támasztja az eljáró bírósággal szemben, hogy az indokolás az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre terjedjen ki, nem minden egyes részletre. {3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31], megerősítve 3196/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [36]}. Mindezen követelményeknek az elsőfokú bíróság ítéleti indokolása eleget tett.

[17] Az elsődleges fellebbezési kérelem kapcsán az elsőfokú bíróság által – az alperes által sem vitatott módon – meghatározott tárgyú jogkérdés mikénti elbírálása körében az

ítélőtábla hangsúlyozza, hogy amint arra Kúria Mfv.10.009/2025/5. számú precedensképes határozatában rámutatott, átszervezés alatt nem kizárólag a szervezeti felépítést érintő változtatást, hanem a korábbi munkaköri feladatelosztás megváltoztatását is érteni kell. Az Mfv.10.645/2012/4. számú precedensképes határozat szerint az átszervezés nemcsak a munkáltató szervezeti felépítésében bekövetkező változásokat jelenti, hanem fogalmi körébe tartozik az is, amikor a szervezeti felépítést nem érintő, azonban a korábbi munkaköri feladatmegosztás megváltozását eredményező olyan munkáltatói intézkedésre kerül sor, amely alapján az érintett munkavállaló feladatait a továbbiakban más munkavállaló látja el. Az ítéltábla ehelyütt rögzíti, hogy a Kúria joggyakorlata szerint az átszervezés egy rendkívül tág fogalom, amely a munkaszervezésben, a munkaköri feladatelosztásban vagy a szervezeti struktúrában bekövetkezett változásokat jelenti. Ez magában foglalja a szervezeti egységek összevonását vagy szétválasztását és a munkakörök megszüntetését is.

[18] A perbeli ügyben a feladatok átcsoportosítása – az alperes által sem vitatottan – a fogda bezárása miatt vált szükségessé vált, mivel még nem áll rendelkezésre olyan épület a rendőrkapitányság illetékeségi területén, amelyben az alosztály állományában rendszeresített fogdaőri, illetve fogdafelügyelői beosztásokhoz tartozó feladatkörök elláthatók lennének. Fentiekkel összefüggésben az ítéltábla kiemeli, hogy a munkáltatónak a szervezeti felépítés és a munkakörök, feladatok meghatározása jogában áll, azonban annak szervezeti struktúrában történő megvalósítása és formális létrehozása önmagában nem elegendő, hanem az egyes munkakörök, szervezetek mögött lévő tényleges tartalom feltárása is szükséges.

[19] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a Szolgálati Szabályzat konkrétan és egyértelműen elkülöníti egymástól a fogdafelügyelő és a kísérőőri feladatokat, ennél fogva egymástól elkülönített beosztásokat rendszeresít a fogvatartottak őrzéséhez és kíséréséhez. A kúriai döntéseken alapuló bírói gyakorlat szerint az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti; a munkaköri feladatok meghatározása azonban a munkáltató részéről nem lehet önkényes, csak az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a fogdafelügyelő beosztás az állománytáblában rendszeresített és a felperes kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A következetes bírói gyakorlat (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4.) szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alapból eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását.

[20] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon indoklásával is, miszerint az alperes a munkaköri leírás-kiegészítésével, – tekintettel arra, hogy a felperes számára a fogdafelügyelői feladatokat bizonytalan ideig nem tudta biztosítani, gyakorlatilag a megszünt munkakörét egy másik munkakörhöz rendelt feladatkörre, a kísérőőri feladatra változtatta meg. Az elsőfokú bíróság az előbbi munkáltatói intézkedést, – annak tartalma szerint – a Hszt. 61. §-a szerinti ideiglenes átrendelésnek feleltette meg, ami azonban jelen perben a Hszt.-ben meghatározott időbeli korlátozás miatt és a felperes jelentősen elhúzóódó, bizonytalan időtartamra szóló beosztástól eltérő foglalkoztatására figyelemmel nem volt értelmezhető. Az ítéltábla e körben utal a Kúria Kf.45.078/2022/4. számú eseti döntésére,

amely szerint az alperes csak a kinevezés szerinti munkakörön, tehát adott beosztáson belül határozhatja meg szabadon a munkaköri leírásban nevesített feladatokat, a munkaköri leírásba más munkakörbe tartozó feladatokat jogszerűen nem építhet be. Mindebből következik, hogy az alperes a felperes fogdafelügyelő beosztását kísérőőri feladatok ellátásával jogszerűen nem egészíthette volna ki, különös tekintettel arra, hogy a kísérőőri állomány az alperesnél szervezeti intézkedéssel, átszervezéssel, (szervezeti) állománytábla-módosítással már évekkal korábban felszámolásra került.

[21] A fentiek alapján a perbeli ügyben nem foghatott helyt azon alperesi érvelés sem, miszerint a Hszt. 2. § 5. pontja alapján az átszervezés szükségessége, de iure (jogi értelemben) nem merült fel. Ezzel szemben a Hszt. 2. § 5. pontjának az Alaptörvény 28. cikk értelmében, a józan észnek megfelelően történő nyelvtani-logikai értelmezése szerint az átszervezés az olyan szervezési intézkedések gyűjtőfogalma is, amelynek következtében a hivatásos állomány tagja által betöltött szolgálati beosztás megszűnik, vagy a lényeges tartalma – így különösen a szolgálati beosztás besorolása vagy az ahhoz rendelt képesítési, képzettségi, végzettségi követelmények – vagy a szolgálatteljesítési hely megváltozik, mindezen de facto (ténybeli) változásokat pedig le kell képeznie az állománytáblázat szervezeti módosításának is. A felperes esetében nem vitatható, hogy az általa betöltött szolgálati beosztás a bizonytalan jövőig helységlen a fogdának alkalmas épület hiányában ténylegesen nem látható el, tehát a fogdafelügyelői beosztás lényeges tartalma kiüresedett, valamint a rendőrkapitányság kényszerű elköltözése folytán a felperes szolgálatteljesítési helye is megváltozott, hiszen a beosztása szerinti feladat a fogda eredeti épületéhez kötődött, csak ott volt ellátható. Nem eshet a felperes terhére azon alperesi mulasztás, hogy a ténylegesen bekövetkezett átszervezés jogi értelemben nem járt együtt az állománytábla módosításával. Megállapítható, hogy az alperes munkáltatói intézkedése a felperest meg nem határozott, bizonytalan jövőre nézve jogbizonytalanságban tartotta, ami olyan téves jogértelmezésen alapult, ami ellentétes a Hszt. által implementált, az Európai Parlament és a Tanács az Európai Unióban alkalmazandó átlátható és kiszámítható munkafeltételekről 2019/1152 irányelve rendelkezéseivel is.

[22] A másodlagos fellebbezési kérelem kapcsán az ítéltábla rámutat, hogy a peres eljárásban a perköltség fogalmát a Pp. definiálja (Pp. 80. §). A fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti [Pp. 81. § (1) bekezdés], a bíróság pedig a felszámított perköltségről – hivatalból – az eljárást befejező határozatban dönt [Pp. 82. § (1) bekezdés], ennek során meghatározza a perköltség összegét és a megtérítésre köteles személyt annak megfizetésére kötelezi. A felszámított perköltség összegének mértékére – a meghatározása kógens előírását meghaladóan – a Pp. rendelkezést nem tartalmaz, arra az IM rendelet alkalmazandó. Az arányosság vizsgálata – a Kúria Pfv.20.887/2023/6. számú döntése alapján – a ténylegesen elvégzett tevékenység és a felszámított díj egybevetését jelenti. Amennyiben a ráfordított idő és az elszámolt idő azonos, aránytalanság fogalmilag nem állapítható meg. A perköltség mérséklésének kérdésében az IM rendelet 4. § (1) bekezdése kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a bíróság az ügyvédi munkadíj mérsékléséről kérelemre dönthet. A Kp. 2. § (4) bekezdése a közigazgatási perrendtartás egyik alapvető jelentőségű szabályaként rögzíti, hogy a bíróság a jogvitát a felek kérelmei és nyilatkozatai keretei között bírálja el. E rendelkezés nem csupán a kereseti kérelemre, hanem a felek valamennyi érdemi nyilatkozatára – így az ügyvédi munkadíj mérséklésére irányuló kérelemre is – kiterjed. A Kp. 2. § (4) bekezdése alapján a kérelem keretei között végezhető eljárási kötöttség

szükségképpen magában foglalja, hogy a kérelemnek rendelkeznie kell azzal a minimális tartalmi struktúrával, amely a bírói vizsgálat tárgyát, irányát és keretét kijelöli. Ez három elemet feltételez: egyrészt a kérelem tárgyát (mit kér a fél), másrészt a jogalapot (milyen jogi alapon kéri), harmadrészt az indokolást (milyen tények és érvek alapján). E három elem hiányában ugyanis a bíróság számára nem állapítható meg, hogy a fél milyen kérdésben és milyen szempontok mentén vár döntést. A kérelemhez kötöttség tehát kizárja azt az értelmezést, amely szerint elegendő egy általános, indokolás nélküli hivatkozás a bíróság számára, hogy azt követően maga határozza meg a vizsgálat irányát és terjedelmét. A tartalom nélküli, pusztán formális kérelem ellentétes lenne a rendelkezési elvvel, mert a bíróságot a fél helyett a jogvita tartalmának kialakítására kényszerítené. A jogalkotó azonban éppen ennek ellenkezőjét rögzíti: a jogvita tárgyát és határait a felek jelölik ki, a bíróság pedig ezen kijelölt keretek között végzi el a jogi értékelést.

[23] Ebből következően a bíróság eljárása a perköltség arányossági vizsgálata körében főszabályként nem hivatalbóli, hanem kérelemhez kötött. A hivatalbóli vizsgálat kivételes, kizárólag jogszabályban kifejezetten meghatározott esetekben érvényesül, amelyből okszerűen következik, hogy a bíróság az ügyvédi munkadíj mérséklésének vizsgálatát nem általános, teljes körű felülvizsgálatként, hanem a fél által előterjesztett kérelem tartalma és indokai mentén köteles elvégezni. Az IM rendelet a korábban hatályos szabályozással szemben tudatosan szűkíti a mérséklés lehetőségét: egyrészt kivételessé teszi, másrészt kérelemhez köti, harmadrészt részletes indokolási kötelezettséget ír elő a bíróság számára. E szabályozási koncepcióból logikailag következik, hogy a mérséklési kérelem nem egy tartalom nélküli formális jelzés a bíróságnak a perköltség igény teljes körű felülvizsgálatára, hanem abban a félnek rá kell mutatnia, milyen alapon tartja mérsékelhetőnek az ügyvédi munkadíjat, a bíróság nem léphet túl a kérelem tartalmi keretein. Ha a kérelem pusztán annyiban merülne ki, hogy a fél túlzottnak tartja a munkadíjat, anélkül, hogy megjelölné, az milyen okból lenne szükségtelen vagy aránytalan, az a bíróságot ténylegesen hivatalbóli vizsgálatra, arányossági mérlegelésre kényszerítené. Ez viszont ellentétes lenne mind a Kp. 2. § (4) bekezdésében rögzített kérelemhez kötöttséggel, mind az IM rendelet céljával, szabályozási struktúrájával, amely a bírói mérséklés kivételességét hangsúlyozza. Az ilyen értelmezés a kérelemhez kötöttség kiüresítéséhez vezetne, és ténylegesen visszahozná a hivatalbóli mérlegelést egy olyan jogintézménybe, amelyet a jogalkotó kifejezetten a felek rendelkezési körébe utalt.

[24] A kérelemhez kötöttség a bírói mérlegelés tartalmi korlátja, hogy a bíróság nem alakíthat ki hivatalból mérséklési indokokat, és nem végezhet általános, valamennyi költségelemre kiterjedő arányossági felülvizsgálatot, hanem kizárólag a fél által megjelölt szempontok alapján járhat el. Ez az értelmezés összhangban áll az IM rendelet szabályozási céljával, mely szerint a munkadíj mérséklés kivételes korrekciós eszköz. A felperes elsőfokú eljárásban felszámított jogtanácsosi munkadíjra vonatkozó mérséklési kérelme kizárólag arra hivatkozott, hogy a ténylegesen elvégzett jogtanácsosi tevékenység és a munkadíj aránytalansága áll fenn, mivel az azonos jogi képviselő 7 hasonló peres ügyben is képviselőt lát el. Ugyanakkor az alperes kérelmében konkrétan nem jelölte meg, hogy a felperes elsőfokú eljárásban előterjesztett, az eredeti perköltségigényhez képest mérsékelt összegben előterjesztett, 8 óra tételesen kifejtett jogtanácsosi munkára alapított perköltségigényét, mely részében tartja megalapozatlannak. Összességében mindennek okán megállapítható, hogy az alperes által az elsőfokú eljárásban felszámított perköltség a jogérvényesítéssel oksági

kapcsolatban, szükségképpen merült fel, annak mértéke nem kirívóan eltűzött, a mérséklés törvényi feltételei pedig nem állnak fenn. A fentiekre tekintettel a felperes által igényelt elsőfokú perköltség teljes összegben történő megállapítása megalapozott, a munkadíj mérséklésének jogszabályi feltételei nem állnak fenn.

[25] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[26] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, annak mértékét a Pp. 81. § (1)-(2), (5) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint az IM rendelet 2. § (3) bekezdés a) pontjára, 3. § (2) bekezdésére, 4. § (1) bekezdésére figyelemmel állapította meg.

[27] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdés alapján meghatározott (48.000 forint) összegű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[28] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[29] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. május 27.

dr. Kecskés Zsófia s.k.
a tanács elnöke

dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.
előadó bíró

dr. Farkas Ervin s.k.
bíró